

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

16. juni 2022

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 323 (Alm. del) af 19. maj 2022 stillet efter ønske fra Lisbeth Bech-Nielsen (SF)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for indkomstforholdene i husstande, hvor børnene lever i relativ fattigdom, jf. Danmarks Statistiks definition? Svaret bedes opdelt på husstande med 1 voksen og husstande med 2 (eller flere) voksne, og desuden efter de voksnes/forsørgernes primære indkomst, herunder oplysninger om lønindkomst, indkomst fra selvstændig virksomhed eller en offentlig ydelse (ønskes opdelt på ydelsestype).

Svar

Med henblik på at monitorere udviklingen i FN's verdensmål om at afskaffe fattigdom, har Danmarks Statistik (DST) i fravær af et officielt dansk fattigdomsmål udarbejdet tre fattigdomsindikatorer. Én fokuserer på indkomstniveauet (lav indkomst), én fokuserer på forbrugsmulighederne (relativ fattigdom), og én fokuserer på personers selvoplevede indtryk (økonomisk sårbarhed). Det skal understreges, at de tre indikatorer ikke er egentlige fattigdomsmål. DST skriver i metodenotatet *Bag om relativ fattigdom (2018)* om fortolkningen af indikatoren:

”Fattigdomsindikatoren skal ikke tolkes som et egentligt fattigdomsmål, der objektivt viser antallet af fattige personer i Danmark, men som en indikator på udviklingen i relativ fattigdom. En relativ fattigdomsgrænse vil altid hvile på antagelser, idet mange valg skal træffes, når man skal måle fattigdom. Antallet af fattige afhænger således af disse valg. Det er derfor vigtigt ikke at tolke for hårdt på selve antallet af fattige, som fattigdomsindikatoren viser.”

Lavindkomstgruppen omfatter personer med en familieækvivaleret disponibel indkomst under 50 pct. af medianindkomsten i befolkningen. DST's indikator for ”relativ fattigdom” omfatter personer, der i ét enkelt år indgår i lavindkomstgruppen. Dog ses bort fra:

- Personer med en familieækvivaleret nettoformue (opgjort eksklusiv pensionsopsparing) ved årets start, der udgør over 50 pct. af medianindkomsten i befolkningen.

- Personer i familier, hvor hovedforsørgeren er studerende.
- Personer under 25 år, som er flyttet hjemmefra i løbet af året.

Ifølge DST var der i 2019 ca. 60.100 personer under 18 år, dvs. børn, omfattet af indikatoren. Heraf kan ca. 57.000 genfindes i de data, som ministerierne benytter til fordelingsanalyser. Forskellen skyldes hovedsagligt, at der for en mindre del af DST's observationer ikke findes tilstrækkelige indkomstoplysninger til, at de kan indgå i indkomstfordelingsanalyser¹.

Ca. 34.100 af børnene bor i en familie med 2 voksne, og ca. 22.900 af børnene bor i en familie med én voksen, *jf. tabel 1*.

Tabel 1
Børn omfattet af DST's indikator opdelt på antal voksne i familien, 2019

	1 voksen	2 voksne
Antal børn	22.900	34.100

Anm.: Ved opgørelsen af DST's indikator tages udgangspunkt i E-familiebegrebet, der omfatter enlige og par samt hjemmeboende børn under 25 år. Børn er personer under 18 år. Hjemmeboende børn mellem 18 og 25 år indgår ikke i tabellen.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik og Lovmodellens datagrundlag.

Opdelingen af børnene på forsørgerens primære indkomst er foretaget med udgangspunkt i hovedforsørgeren, dvs. personen med den højeste bruttoindkomst i familien.

Omkring 30.200 af de børn, som er omfattet af DST's indikator, bor i en familie, hvor hovedforsørgeren er overførselsmodtager, *jf. tabel 2*. Derudover er hovedforsørgeren for ca. 8.900 børn delårsbeskæftigede, for ca. 4.100 er deltidsbeskæftiget, og for ca. 6.000 er fuldtidsbeskæftiget. Ca. 3.600 børn bor i en familie, hvor hovedforsørgeren er selvstændig.

¹ Størstedelen af de ca. 3.000 børn, der er omfattet af indikatoren, og som ikke indgår i lovmodellens datagrundlag, er i familie med en eller flere voksne, der ikke medtages i fordelingsanalyser. Personer, der ikke indgår i fordelingsanalyser, kan fx være ikke endelig slutlignet, være registreret med en indkomst på netop 0 kr. eller have været skattepligtig i mindre end tre måneder af året. DST medtager derimod alle personer i familier, hvor mindst én person i familien er over 15 år ultimo året, og har haft bopælsadresse i landet hele året.

Tabel 2**Børn omfattet af DST's indikator opdelt efter hovedforsørgerens arbejdsmarkedstilknytning, 2019**

	Fuldtids- beskæftiget	Deltids- beskæftiget	Delårs- beskæftiget	Selvstændig	Overførsels- modtager	Øvrige
Antal børn	6.000	4.100	8.900	3.600	30.200	4.300

Anm.: Hovedforsørgeren defineres som den voksne i E-familien med den højeste bruttoindkomst. Børn er personer under 18 år. Hjemmeboende børn mellem 18 og 25 år indgår ikke i tabellen.

Arbejdsmarkedstilknytning er opgjort på baggrund af Lovmodellens definition. *Overførselsmodtagere* omfatter fuldt ledige, uddannelsessøgende, efterlønnere og førtids- og folkepensionister. *Øvrige* omfatter personer med 'ukendt' forsørgelsesgrundlag mv.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik og Lovmodellens datagrundlag.

Det skal bemærkes, at fuldtidsbeskæftigede voksne typisk ikke er omfattet af DST's indikator som følge af egne indkomstforhold. Det hænger sammen med, at den disponible indkomst for fuldtidsbeskæftigede som udgangspunkt er højere end 50 pct. af medianindkomsten.

Når fuldtidsbeskæftigede er omfattet af indikatoren, så skyldes det andre faktorer med betydning for familiens samlede indkomstforhold. Det kan blandt andet skyldes, at en eventuel partner har lav eller ingen indkomst som følge af ledighed, lav indkomst ved selvstændig virksomhed, selvforsørgelse mv., eller at indkomsten deles med flere børn, der ofte ikke har en indkomst.

For de ca. 30.200 børn, hvor hovedforsørgeren er overførselsmodtager, kan godt halvdelen henføres til en hovedforsørger i kontanthjælpssystemet. Således har ca. 8.100 børn en hovedforsørger, hvis primære indkomst er kontanthjælp, 2.500 børn har en hovedforsørger, der modtager uddannelseshjælp, og ca. 7.300 børns hovedforsørger modtager primært en SHO-ydelse, *jf. tabel 3*.

Tabel 3

Børn omfattet af DST's indikator opdelt efter hovedforsørgers (overførselsmodtager) dominerende ydelsestype, 2019

	Antal børn
Dagpenge	2.500
Kontanthjælp	8.100
Uddannelseshjælp	2.200
SHO-ydelse	7.300
SU	4.000
Førtidspension mv.	2.700
Jobafklaring	800
Ressourceforløb	1.400
Andre ydelsestyper	1.200

Anm.: Kun børn, hvis hovedforsørger er overførselsmodtager, indgår. Hovedforsørgeren defineres som den voksne i E-familien med den højeste bruttoindkomst. Hjemmeboende børn mellem 18 og 25 år indgår ikke i tabellen. Dominerende ydelsestype er opgjort på baggrund af oplysninger fra DREAM-databasen, og defineres ved den ydelsestype der er modtaget i flest uger i kalenderåret. *Dagpenge* omfatter barselsdagpenge og sygedagpenge. *Førtidspension mv.* omfatter folkepensionister samt personer på efterløn.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik og Lovmodellens datagrundlag.

Det skal bemærkes, at SU i nogle tilfælde er den dominerende ydelse, til trods for at indikatoren ikke omfatter personer i familier, hvor hovedforsørgeren er studerende. Det hænger sammen med, at ikke alle SU-modtagere er omfattet af DST's definition af studerende.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister